

Αθήνα, 14 Μαΐου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: «Συρρίκνωση των Αγροτικών Φυλακών»

I. Η πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για τις φυλακές στηρίχθηκε στο τρίπτυχο «Ασφάλεια, Ανθρωπισμός, Επανάταξη». Σ' αυτή τη βάση ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση των αγροτικών φυλακών υπήρξε θεμελιώδης στρατηγικός στόχος (βλ. Στρατηγικό σχέδιο για το σωφρονιστικό σύστημα 2018-2020, σελ. 18 επ.). Ειδικότερα, διευκολύνθηκαν νομοθετικά οι μεταγωγές στα αγροτικά καταστήματα κράτησης, εκπονήθηκε σχέδιο εκσυγχρονισμού των γεωργικών – κτηνοτροφικών και λοιπών εκμεταλλεύσεων, θεσμοθετήθηκε ο εσωτερικός κανονισμός των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης (ΑΚΚ), ενισχύθηκε το επιστημονικό προσωπικό τους με Γεωπόνους (ΠΕ και ΤΕ), δημιουργήθηκε το πρώτο Αγροτικό τμήμα φυλακής για γυναίκες ενώ κάθε χρόνο διοργανωνόταν μια μεγάλη έκθεση προϊόντων στην Αθήνα.

II. Η πολιτική της Κυβέρνησης της ΝΔ στο σωφρονιστικό σύστημα έχει έντονα τα χαρακτηριστικά του αυταρχισμού και της μονομέρειας. Το δόγμα "Νόμος και τάξη" εφαρμόζεται χωρίς στρατηγικό σχέδιο αλλά με όρους τηλεοπτικού σόου. Η δεξιά πολιτική περιλαμβάνει επιδείνωση των όρων κράτησης, περιστολή των δικαιωμάτων των κρατουμένων και εγκατάλειψη της κοινωνικής επανάταξης, ιδίως με την υποβάθμιση της εκπαίδευσης και απασχόλησης των κρατουμένων και την γενική συρρίκνωση των αγροτικών φυλακών. Η αυταρχική αυτή πολιτική επιστεγάστηκε με τον πρόσφατο Ν. 4760/2020, με τον οποίο ένας μεγάλος αριθμός κρατουμένων αποκλείστηκε από τη δυνατότητα έκτισης της ποινής του σε αγροτική φυλακή.

III. Η αυταρχική και εχθρική προς την επανάταξη κυβερνητική πολιτική παρουσιάζει ήδη τα αρνητικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, με βάση τα στατιστικά στοιχεία, που δημοσιεύονται από τη Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής, την 1^η Μαΐου 2021 το ποσοστό πληρότητας κρατουμένων στις τέσσερις Αγροτικές φυλακές ανέρχεται συνολικά σε **45%** μόνο, ήτοι σε σύνολο 1062 διαθέσιμων θέσεων κράτησης διαβιούν μόλις 474 κρατούμενοι. Ειδικότερα, η κατάσταση στα τέσσερα Αγροτικά καταστήματα κράτησης διαμορφώνεται ως εξής: Α.Κ.Κ. Αγιάς (Χανίων), θέσεις: 178, κρατούμενοι: 98, ποσοστό πληρότητας: 55%, Α.Κ.Κ.

Κασσάνδρας (Χαλκιδικής), θέσεις: 308, κρατούμενοι: 168, ποσοστό πληρότητας: 54,5%, ΑΚ.Κ. Τίρυνθας (Αργολίδας), θέσεις: 302, κρατούμενοι: 119, ποσοστό πληρότητας: 39,4 %, Κασσαβέτεια (Μαγνησίας), θέσεις: 274, κρατούμενοι: 89, ποσοστό πληρότητας: 32,4%. Δεν είναι γνωστός ο αριθμός των γυναικών κρατουμένων στο Αγροτικό Τμήμα του Κ.Κ. Ελεώνα Θηβών όπου υπάρχουν 30 θέσεις. Την κατάσταση αυτή είχαμε, ως βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, προβλέψει κατά τη συζήτηση στη Βουλή του Ν. 4760/2020 που αυστηροποίησε αδικαιολόγητα τις προϋποθέσεις για μεταγωγή ή παραμονή σε αγροτική φυλακή.

IV. Οι συνέπειες από την παραπάνω κατάσταση είναι πολλαπλές· αφενός για τους κρατούμενους (α), αφετέρου για το σωφρονιστικό σύστημα (β) στο σύνολό του.

Α). Ενώ στα κλειστά καταστήματα κράτησης παρουσιάζεται έντονος υπερπληθυσμός κρατουμένων (π.χ. Κ.Κ. Νιγρίτας, 600 θέσεις, 773 κρατούμενοι, ΚΚ. Τρικάλων, 600 θέσεις, 723 κρατούμενοι, Κ.Κ. Πάτρας, 446 θέσεις, 614 κρατούμενοι, Κ.Κ. Κομοτηνής: 162 θέσεις, 292 κρατούμενοι) την ίδια στιγμή δεκάδες ή και εκατοντάδες θέσεις κράτησης στα Αγροτικά καταστήματα παραμένουν κενές. Έτσι οι συνθήκες διαβίωσης στα κλειστά καταστήματα επιδεινώνονται, ενώ οι κρατούμενοι δεν επωφελούνται από τις ευκαιρίες «ανοικτής έκτισης της ποινής», ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής, εργασίας και υποβοήθησης της κοινωνικής και επαγγελματικής τους επανένταξης.

Β) Παράλληλα όμως οι αγροτικές διατηρούν γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις καθώς και παραγωγικά εργαστήρια (φούρνους, ζαχαροπλαστεία, τυροκομεία). Ορισμένες μάλιστα δεσμεύονται από συμβόλαια που έχουν συνάψει για την τροφοδοσία οργανισμών με προϊόντα (π.χ. ψωμί). Όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν την επάρκεια σε εργατικό δυναμικό κρατουμένων πράγμα που όμως πλέον τίθεται εν αμφιβόλω, καθώς σε καθημερινή βάση σημαντικός αριθμός κρατουμένων απασχολείται σε λειτουργικά καθήκοντα της φυλακής (π.χ. καθαριότητα, μαγειρεία).

Συνάγεται συνεπώς ότι οι Αγροτικές φυλακές έχουν στην κυριολεξία αδειάσει, με εξόχως αρνητικές συνέπειες τόσο για τους κρατούμενους και την επανένταξή τους όσο και τη διατήρηση και τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεών τους. Την ίδια, ωστόσο, στιγμή που η κυβέρνηση έχει προκαλέσει την παραπάνω κατάσταση και οδηγεί σε πλήρη παρακμή τις αγροτικές φυλακές, κοροϊδεύει τους πολίτες εξαγγέλλοντας (Δ.Τ. 28.12.2020) την κατασκευή νέας ανοικτής φυλακής στη Μεγαλόπολη (Αρκαδίας)!

Επειδή οι αγροτικές φυλακές και εν γένει η ανοικτή έκτιση των ποινών αποτελούν μέρη μιας ορθολογικής σωφρονιστικής πολιτικής και συμβάλλουν στην κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη των κρατουμένων.

Επειδή οι αγροτικές φυλακές έχουν μια μεγάλη παράδοση στη χώρα με σημαντική συμβολή στο σωφρονιστικό σύστημα.

Επειδή η πολιτική συρρίκνωσης των αγροτικών φυλακών οδηγεί μαθηματικά στην παρακμή και την μη βιωσιμότητά τους.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

- Προτίθεται η Κυβέρνηση να καταργήσει τις Αγροτικές φυλακές;
- Προτίθεται η Κυβέρνηση να συνεχίσει αυτή την πολιτική που αδειάζει τις αγροτικές φυλακές; Τι μέτρα πρόκειται να ληφθούν για να αντιμετωπιστεί η χαμηλή πληρότητα σε κρατούμενους;
- Πόσες γυναίκες κρατούνται στο Αγροτικό Τμήμα του Κ.Κ. Ελεώνα Θηβών;
- Ποιες από τις παραγωγικές δραστηριότητες των φυλακών συνεχίζονται; Σε ποια έκταση και με πόσους εργαζόμενους-κρατούμενους;
- Πόσοι κρατούμενοι μετέχθησαν από τη στιγμή εφαρμογής του Ν. 4760/2020 σε Αγροτικές φυλακές (συνολικά και ανά κατάσταση);
- Πόσοι κρατούμενοι επαναμετέχθησαν από Αγροτικά Καταστήματα Κράτησης σε άλλου τύπου καταστήματα, λόγω εφαρμογής του άρθρου 3 του Ν. 4760/2020 (ανά κατάσταση);

Ο ερωτών βουλευτής

Σπύρος Λάμπας